[illegible]KAS

LI, NR. 55 — SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. — PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPIŪTIS - AUGUST 26, 1966 — 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 — 10 CENTŲ

Šaltasis karas dēl Vietnamo viduje ir iš lauko

Kovojantieji prieš vyriausybės politiką taikiniu pasirinko Rusk. Washingtonas susirūpinęs, kad Maskva neprisileidžia LBJ pasiuntinių ir provokuoja konfliktą

Amerikoje susidarė du frontai dėl Vietnamo: už vyriausybės politiką ir prieš. Vyriausybės politiką griežčiausiai gina valstybės sekretorius D. Rusk, Kongreso dauguma ir viešoji opinija. Vyriausybės politiką smerkia komunistinės bei prokomunistinės grupės, vadinami kairieji liberalai Kongrese bei spaudoje ir vadinami pacifistai. Šiuo metu dėmesio verti pora to šaltojo karo viduje faktai.

RUSK KOVA ir kova prieš Rusk:

D. Rusk, gindamas prezidento politiką, skelbia, kad jos priešininkai savo veikla pasiekė priešingo dalyko, nei jie siekia: jie nori karo galo, bet savo propaganda, **jie karą užtęsia**, nes sudaro komunistam įspūdį, kad reikia tik palaukti, ir Amerika atsisakys savo nusistatymo — kovoti, iki komunistai atsisakys agresijos.

Johnsono politikos priešininkus Rusk prilygino appeasementininkam, kurie prieš antrąjį pasaulinį karą skelbė, kad galima sugyventi su naciais, fašistais ir japonų militaristais.

Johnsono politikos priešininkus tariamosius liberalus Rusk pakaltino cinizmu — nutolimu nuo liberalizmo. "Vadinamieji liberalai" sakė Rusk, nenori kovoti už kito žmogaus laisvę. "Man nerūpi, ar kas vadinasi ciniku, ar pacifistu, ar strausu, bet tai nėra liberalinė tradicija. Liberalas turi ką bendra su laisve". Dabartinių "liberalų", arba kaip jis sako, "moderniųjų dienų" liberalizmą jis vadina "cinišku".

Rusk virto aštriausiai "liberalų" puolamu taikiniu. Labiausiai N.Y. Times nepatiko, kad Rusk dabartinius appeasementininkus palygino su appeasementininkais naciam ir fašistam. Kongrese labiausiai išsiryškino sen. St. Young, kuris rugpiūčio 23 išvadino Rusk "vyriausiu karinių vanagu", sen. W. Morse atmetė jo politiką, skelbdamas, kad "mes esame Vietname agresoriai", o sen. E. Gruening tiesiog reikalavo naujo valstybės sekretoriaus.

MASKVA netiki — kas daryti?

Maskva organizuoja šaltojo karo veiksmus prieš Ameriką. Tarp naujų veiksmų dėmesio verta Maskvos propaganda, kad Amerikoje Vietnamo karas nepopuliarus ir opinija privers iš Vietnamo pasitraukti. Tokį įspūdį iš Maskvos parvežė Anglijos min. pirmininkas Wilsoną; tokį ir gen. sekr. U Thant. Reikia tik paspausti, ir Amerika turės kapituliuoti. Maskva sudaro įspūdį, kad spaus —Wilsonui kalbėjo apie "savanorių" galimą siuntimą į Vietnamą.

Washingtonas susirūpinęs, kad Maskva netiki Amerikos atsakingiausių asmenų pareiškimais, jog ji nesitrauks, kol komunistai neatsisakys agresijos. Washingtone baiminamasi, kad Maskva klaidingai padėtį vertina. Mėgino siųsti į Maskvą A. Harrimaną ir buvusį informacijos direktorių Carl Rowan įspėti, kad klaidingai Ameriką supranta. Maskva prezidento pasiuntinių nepriėmė. Dabar kalbama siųsti sen. Fulbrightą, kuris gali būti patikimesnis Maskvai nei kas kitas, nes stovi beveik opozicijoje. Baiminamasi, kad dėl šio netikėjimo gali kilti ginkluotas konfliktas tarp Maskvos ir Washingtono.

Dean Rusk — kiečiausias kovoje dėl Vietnamo laisvės ir didžiausias priešininkų taikinys

Komiteto kova ir kova prieš komitetą

Kongreso komitetas priešamerikinei veiklai tirti susilaukė naujos audros. Prieš jo sumanymą išleisti įstatymą, kuriuo būtų baudžiami Vietnamo komunistų talkininkai iki 20 metų kalėjimo, sukilo tas pats elementas, kuris priešinasi ir Johnsono politikai Vietname. Kova buvo sudramatinta, kad turėtų darbo televizijos; su piketais, šūkavimais komiteto apklausinėjimo salėje. Buvo pagaliau įsakyta sustabdyti filmavimą. Nors vyriausybės nariai nerėmė šio įstatymo, bet komitetas rugpiūčio 23 įstatymo projektą priėmė.

Joe Pool pirmininkavo apklausinėjimam dėl įstatymo prieš "vietnikus", kurie siunčia pagalbą komunistam. Komitetas projektą priėmė vieningai.

— **Indijos** maskviniai komunistai pasiskelbė rengsią rugsėjo 1 eiseną, reikalaudami Mrs. Gandhi pasitraukti iš min. pirmininko pareigų.

— **Saigone** didžiausio rūpesčio kelia faktas, kad Amerikos atgabenamos prekės ir karo medžiaga nueina į juodąją rinką ir patenka komunistam. Esą iki 20 procentų visų prekių.

— **Brazilijoje** auga nepasitenkinimas prezidento Costello Branco vyriausybe. Opozicija kyla iš studentų, dvasininkų. Opozicinė partija "Brazilijos demokratinis sąjūdis" paskelbė boikotą prezidento ir gubernatorių rinkimam.

— **Oregono valstybėje** išdegė 42,000 akrų miško — didžiausias gaisras per 15 metų. Buvo iškviesti ir bombonešiai su chemikalais gaisrui gesinti.

Dovanos Pat ir Luci

Pat ir Luci vedybų proga buvo užtvindyti dovanom, — rašo U.S. News... Tarp tų dovanų laikraštis sumini Lietuvos atstovybės Washingtone tautiniais drabužiais aprengtas lėles, pinigines dovanas iš jaunojo draugų ir giminių lietuvių ir lenkų kilmės.

— **Kongo prezidentas Mobutu**, vykdydamas savo nacionalinę politiką, įtempė santykius su visais vakariečiais, ypačiai su belgais. Paskutiniu metu nacionalizavo belgų oro liniją "Sabeną". Belgija grasina nutraukti techninę pagalbą, kurios duoda kasmet 20 mil. dol. Grasina atšaukti savo specialistus, kurių yra 3,000.

— **Indijoje** parlamento pirmininkas grasino atsigabensiąs į parlamento posėdį (kuris yra antrame aukšte) karvę, kad įtikintų Mrs. Gandhi uždrausti karvių skerdimą. Swamis ir Sashus atstovai, kuriem karvės yra šventos, protesto ženklui išstovėjo prie parlamento rūmų lietuje kelias dienas.

— **Sovietų laivas** Dašava rugp. 11 nutraukė Atlante "karštąją liniją". Nėra Kennedy, nėra Chruščiovo, nereikia ir linijos. Dabar de Gaulle ir Brežnevas kalba apie "karštąją liniją".

— **Vietname** rugpiūčio 23 Amerikos laivas su kariniais kroviniais užplaukė Saigono upėje ant komunistų pakištos minos. Žuvo 7-11 įgulos vyrų.

Maskva prieš Amerikos dolerį

Maskvos ir Graikijos prekybinės derybos rugpiūčio 23 sukliuvo. Sovietai reikalauja, kad sutarty būtų įrašytas graikų mokėjimas auksu, ne doleriais, kuriais graikai yra pagrindę savo valiutą. Sovietai nori sudaryti nepasitikėjimą dol. Sukliuvo ir dėl tabako pardavimo Sovietam. Sovietai nori pirkti tiesiog iš augintojų, o Graikiją tesutinka, kad pirktų iš valstybės sandėlių. Pirkdami tiesiog iš augintojų, Sovietai turėtų tiesioginį priėjimą savo propagandai.

Erhardui sunkėja

Vokietijoje pasitraukė kariuomenės inspektorius (maždaug kaip Amerikos jungtinio štabo viršininkas) generolas Heinz Trettner ir gen. Guenther Pope — nesutikdami su apsaugos ministerio Kai Uwe von Kassel politika. Pastarasis, neatsiklausdamas karinės vadovybės, leido kariam priklausyti profesinėm sąjungom.

Su kuo LBJ?

Prezidentas Johnsonas rugpiūčio 24 **neatsakė** į korespondentų klausimą, ar jis linkęs pasirinkti ir 1968 rinkimuose H. H. Humphrey į viceprezidentus. U.S. News... rašo, kad pagal dabartines nuotaikas LBJ greičiau gali pasirinkti sen. Ed. Kennedy, ne jo vyresnį brolį senatorių Robertą. Pirmasis esąs senate populiaresnis.

— **Prezidentas de Gaulle** rugpiūčio 25 išvyko į Cambodiją, kur kalbėsis dėl Vietnamo klausimo. Lankysis taip pat Afrikoje.

— **Kongr. G. R. Ford**, mažumos vadas, kaltę už riaušes Amerikos miestuose priskyrė prezidentui Johnsonui.

KĄ GALVOJA JUODIEJI VADAI? — Ar tik negatyvinė kova prieš baltuosius ar ir konstruktyvinė idėja juodųjų lygiui pakelti?

Dr. M. L. King, "Southern Christian Leadership Conference" vadas, yra populiariausias tarp juodųjų. Jis turi pasitikėjimo bei paramos ir tarp baltųjų, nors dalis tiki atviruku, kuriame jis vaizduojamas kaip komunistų indoktrinacijos kursų dalyvis. Su nepasitikėjimu ir net baime sutiktas staiga iškilęs kitas vadas — Stokely Carmichael, 25 m. vaikinas, "Student Nonviolent Coordinating Committee" pirmininkas. Po rugpiūčio 5 dienos kalbos kai kurie kongresmanai kreipėsi į vyriausią valstybės gynėją, kad keltų jam bylą už kurstymą laužyti įstatymus. Juo labiau jis nusipelnė nepasitikėjimo, kai jis išrinktas į tariamų filosofų (Russell ir Sartre) suorganizuotą tariamą "tarptautinį tribunolą" teisti prezidentui L. Johnsonui ir kitiem Amerikos vyriausybės nariam...

Du vadai yra suminėti kaip dvejopos programos ir taktikos kovotojai. King skelbia kovą už "pilietines lygybes" — politikoje, darbe, tarnyboje, mokykloje, butų pasirinkime. Siekia integruoti juodąjį žmogų tarp baltųjų ir baltąjį tarp juodųjų. Jo kovos priemonės-demonstracijos, eisenos, piketai.

Carmichael kitoks. Jis nori atriboti juodąjį nuo baltojo. Juodųjų sąjūdžiui turi vadovauti tik juodieji. Baltaisiais pasitikėti negalima. "Nė vienu?" paklausė jį jo intymus draugas baltasis. "Nė vienu," atsakė Carmichael, tiesiai žiūrėdamas į akis savo draugui baltajam. Net ir baltieji "liberalai", kurie kalba apie juodųjų teises, Carmichaelio tvirtinimu, tesiekia tik savo politinių tikslų; juoduosius tenaudoja tik priemone saviesiem tikslam. Juodieji turį atmesti viską, ką yra sukūrusi Vakarų civilizacija. Juodasis, nors yra Amerikos pilietis, turįs jaustis, kad Amerikos politikos tikslai jo nesaisto. Ir Vietnamo kare juodasis turįs jaustis tik "samdinys", neatsakingas. Carmichael įtakoje tikrai iš "Student..." organizacijos vadovybės buvo išjungti baltieji.

Galima sutikti, kad šio sąjūdžio šūkiai yra ekstremistiniai, tačiau manifeste, kiek jo ištraukos buvo paskelbtos N.Y. Times (rugpiūčio 5), esama ir dėmesio vertų **konstruktyvinių** minčių. Nesitenkindamas demonstracijom, piketais, manifestas siekia nuimti juodiesiem menkavertiškumo kompleksą ir pažadinti norus imti į savas rankas juodųjų likimą — kuriant savas politines partijas, savas unijas, savas bankines kontoras, koperatyvus, rašant net ir savą istoriją (nepasakyta nieko apie mokyklą). Tokios priemonės reiškia ne tik subjektyvinių juodojo žmogaus nusiteikimų keitimą — atsipalaidavimą nuo menkavertiškumo, savim pasitikėjimo kūrimą. Ir objektyviniu atžvilgiu tai reiškia ūkinio, politinio, kultūrinio lygio kėlimą ir palaidos juodosios masės organizavimą į sąmoningą bendruomenę. Tai kelias į tai, kas vadinama "juodąja jėga".

•

Jeigu ši konstruktyvinė programa būtų įvykdyta — koki būtų jos vaisiai? Pirmiausia tai būtų tikrai jėga, didžiulė jėga — 20 mil., kada jie iš palaidos masės būtų paversti sąmoninga organizuota bendruomene. Antra, "juodoji jėga" gali būti tiek pajėgi, kad išplėtotų butų statybą, pramonę, prekybą, kurion įtrauktų darbo jėgą, dabar esančią be darbo ir laukiančią, kad ją panaudotų baltojo iniciatyva vykdomi darbai. Jei šiandien yra juodosios spalvos milijonierių, kurie palieka savo spalvos brolius ir integruojasi tarp baltųjų, tai "juodoji jėga" galėtų pasirūpinti juodąja mase — galėtų savom jėgom vadinamus "slums" paversti padoraus lygio kvartalais su padoriai gyvenančia juodųjų dauguma, bendruomene. "Juodoji jėga" galėtų paversti juodosios spalvos masę ne skėriais, kurie nučiulpia vieną plotą ir skrenda toliau, bet skruzdėm, kurios supila kauburius ir virsta tikslingo, planingo socialinio kolektyvo pavyzdžiu.

•

Jei šalia formalinės lygybės siekimo būtų pasukta realios lygybės vykdymo keliu — kultūrinio ir ūkinio lygio kėlimo keliu, dingtų viena riba, kuri skiria baltuosius ir juoduosius žmones. Dingtų tada ir integracijos baimė. Spalva nustotų gąsdinusi kitą spalvą. Kova virstų "koegzistencija".

Ar tokis skruzdės, bitės kelias priimtinas ir ar daroma kas realiai ta kryptimi?

BALTIJOS VALSTYBĖSE lankėsi Newsweek korespondentas

Newsweek rugpiūčio 29 nr. priminė Baltijos kraštus. Priminė, kad prieš 26 metus nepriklausomos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva buvo raudonosios armijos pagrobtos ir prisijungtos prie Sovietų Sąjungos. Paskui ėjo nacių okupacija, paskui vėl "išlaisvinimas" ir rusų vykdoma sovietizacija. Ilgai sienos į šias valstybes buvo užtvertos užsieniečiam. Neseniai betgi Sovietų vadai pradėjo leisti užsieniečius čionai lankytis, matyt, tikėdami turį užtenkamai tvirtą ten valdžią. Redakcija sako, kad ir Newsweek biuro Maskvoje šefas Robert Korengold ten lankėsi ir paskelbia jo pranešimą.

Tarp Rytų ir Vakarų:

Daugeliu atžvilgių — pasakoja Korengold — Baltijos respublikos yra pereinamasis kambarys tarp Rytų ir Vakarų. Nors sritis yra užtenkamai susovietinta, kad lankytojai niekad neimtų abejoti esą Sovietų Sąjungoje, tai betgi Baltijos valstybėse gyvenimas turi skirtingą — europinį — kvapą. Drabužiai sukirpti labiau vakarietiškai. Krautuvės dekoruotos labiau patraukti, negu įkyrėti. Restoranai skoningai dekoruoti, ir patarnavimas bei valgiai daug geresni negu Maskvoje. O be to, gyventojai yra išlaikę tam tikrą "douceur de vivre" (gyvenimo džiaugsmą)., kurio visur Sovietų Sąjungoje trūksta.

Mada rusam:

Palyginti su kita Sovietų Sąjunga, Estija, Latvija ir Lietuva yra tiek vakarietiškos, kad daugelis rusų kelionę į jas laiko kelione į pačią vakarų Europą. Iš tikrųjų šimtai tūkstančių rusų turistų dabar susirenka kasmet Baltijos pajūry, susidarydami iliuziją, kad atkeliauja į užsienius. "Atvykti čionai yra tikrai kaip atvykti į užsienį", kalbėjo viena bikini apsitaisiusi Maskvos studentė Tallinno pajūry. Paskui ji pridėjo: "Vienintelis kraštas, kuriame dabar tinka pabūti, tai Baltijos pakraštys. Nemada vykti į pietus, prie Juodosios jūros".

Remia ar išnaudoja:

Maskvos valdovam — toliau informuoja Newsweek korespondentas — Baltijos respublikos yra daugiau negu vasarojimo vieta. Didžiai supramoninta sritis (apie 60 proc. gyvena miestuose) yra ekonomiškai svarbi. Pagal sovietines statistikas pramonė trijose respublikose padidėjo beveik 18 kartų per 25 metus. Jų plotas tesudaro tik 1 procentą Sovietų Sąjungos ploto, gyventojai tik 3 proc. visų Sovietų Sąjungos gyventojų (Latvijoje 2,3 mil., Lietuvoje 3 mil., Estijoje 1,3 mil.), o Baltijos valstybėse pagaminama 8 proc. visų Sovietų Sąjungoje gaminamų metalui pjaustyti mašinų, 12 proc. visų skalbiamųjų mašinų. Estija esanti pramoningiausia respublika Sovietuose.

Nepaisant gausių optimistinių Sovietų Sąjungos statistikų ir palyginti aukšto gyvenimo standarto, be pačios Maskvos, niekas negali būti tikras, ar Maskva Baltijos respublikas ekonomiškai remia ar išnaudoja.

Kas sprendžia:

Tuoj po antro pasaulinio karo buvo masinės deportacijos iš trijų valstybių (vertinama apie pusė milijono deportuotų), ir organizuota rusų kolonizacija. Tačiau apie 80 proc. gyventojų tebėra vietiniai; vietiniai yra ir daugelis valdžios pareigūnų. "Mes neneigiame, kad pagrindiniai sprendimai vyksta Maskvoj", sakė estų žurnalistas, "bet smulkmenas išdirba vietinis aparatas. Gatvės žmogus nejaučia Maskvos aukštosios politikos įtakos. Jo problėmos yra sprendžiamos jo bendruomenėje ir jo krašto žmonių".

Antisovietinė dvasia:

Antisovietiniai sentimentai nėra labai giliai paslėpti. "Sveiki, atvykę į okupuotą kraštą", karčiai pasakė taksi vairuotojas lankytojui. Ir Rygoje grožio salone tarnautoja aitriai pripažino: "Jei aš nuvykstu į Estiją, aš ten mieliau kalbu ne rusiškai, nors jie ir nesupranta. Jei ten girdi rusiškai, nusisuka". Lietuvė mergaitė— pasakoja toliau Newsweek korespondentas — pridėjo: O taip, latviai ir estai yra dideli nacionalistai. Jie kalba rusiškai bet jie neatsako, jei jiem rusiškai kalbi".

Viltis ar rezignacija:

Į šį resentimentą, reiškiamą daugiau senų žmonių, rusai nekreipia dėmesio. Jie stengiasi laimėti jaunimą. Baltijos kraštų jaunieji atrodo rezignavę. Nacionalistiniai jausmai, kuriuos jiem perdavė vyresnieji, yra palietę juos paviršium, o nuo bažnyčios stengiasi jie laikytis atokiai iš baimės, kad tikėjimo atviras išpažinimas nepakenktų jų karjerai.

Pats korespondentas mano, kad atmetant galimybę kito karo, kuris pakeistų Europos sienas, nesą išvengiama Baltijos tautom vis labiau ir labiau skęsti sovietinėje bendruomenėje. "Mes neturime kito pasirinkimo", kalbėjęs korespondentui Vilniaus studentas. "Mūsų kraštai dabar yra Sovietų Sąjungos dalis, ir jie reiškiasi šiame kelyje. Mūsų ateitis yra būti Sovietų Sąjungos piliečiais, ir nėra prasmės prieš tai kovoti". Kitas pridėjęs: "Geografija yra prieš mus. Jei likimas būtų buvęs kitokis, mes būtume galėję būti kaip Čekoslovakija ar Lenkija, bet sprendimas niekad nepriklausė nuo mūsų".

Kas buvo pasėta ir kas gali išaugti

Jaunimo kongreso aktyvas ir pasyvas

Spektaklio įspūdžiam nusėdus, ateina laikas žvelgti atgal. Žvelgti ne tam, kad būtų vienas išgirtas, kitas supeiktas, o tam, kad išryškėtų, kur yra teisingas ar klaidingas kelias; kur yra stipriosios ar silpniosios spektaklio kolektyvo jėgos. Šia prasme galima žvelgti jau ir į jaunimo kongreso aktyvas bei pasyvus.

Aktyvu džiaugtis yra natūralu. Tai daro džiaugsmo tam, kuris kalba ir apie kurį kalba. Apie pasyvą kalbėti — mažiau patogu. Tačiau ir į pasyvą galima žiūrėti optimistiškai: dabarties pasyvas gali virsti aktyvu ateity tam tikrom sąlygom — padarius reviziją savo mintyse ir planuose, kurie šiuo metu gal demonstruotų tik pasyvą.

—o—

Aktyve — pirmiausia žymėtina pati kongreso **idėja** —sveika, naudinga, radusi visuotinio pritarimo. Jei idėją vykdant ir nebuvo pasiekta visko, ko buvo norėta, tai kongresas vistiek gali suvaidinti pavasarinį nusigriaudėjimą, po kurio ateina sužaliavimas, sėja, augimas. Kongrese buvo pasėta sėkla — jaunimo **tautinio suartėjimo ir bendros veiklos sėkla.** Nusiskundžiama, kad kongreso metu mažai tebuvo suartėta. Bet daug suartėta po kongreso. Dar daugiau suartėjimas priklausys nuo to, kiek ateityje bus padaryta pastangų ryšius tarp įvairių kraštų lietuviško jaunimo plėsti ir gilinti.

—o—

Aktyve — tenka žymėti vaidmenį, kurį atliko bendruomenė. Bendruomenės centro valdyba ypačiai. Bet neužmirštinos atskirų kraštų bendruomenės, kurios parodė gajumo, energijos ir pasiaukojimo, surinkdamos lėšų jaunimui pasiųsti į kongresą. Australijos, lotynų Amerikos bendruomenės pasirodė itin jautrios traukai į bendruomenės centrą Jungtinėse Valstybėse. Minėtinos ir Jungtinių Valstybių atskirų vietovių bendruomenės, kurios organizavo atvykstantiem sutikimus ir globą. Tiesą sakant, čia reiškėsi ne tiek kolektyvas "bendruomenė", kiek tos bendruomenės atskiri nariai. **Būtų visai praktiška nukreipti dėmesį į tuos asmenis ar šeimas, kurios pasirodė nuoširdžiai paslaugios. Tai bendruomenės gyvoji aktyvioji dalis.** Lygiai dėmesys galėtų būti nukreiptas į tuos, kurie atsidūrė abejingų sabotuotojų vaidmenyje. Tokia atskirų vietovių bendruomeninė savikritika parodys, kuo vietos bendruomenė iš tikrųjų remiasi.

—o—

Aktyve — tenka žymėti pastangas ir pasiaukojimą tų "aktorių", kurie praktiškai vykdė kongreso ir šalia kongreso ruošos darbus. Daugelio teigimu, geriausiai savo vaidmenį atliko pinigų rinkimo kolektyvas, taip pat Dainavos stovyklos vadovai. Praktiška vėl atkreipti dėmesį į tuos vadovus, kurie savo vaidmenį atliko sąžiningai, bet taip pat ir į tuos, kurie apsiėmė, nieko nepadarė, o kai paaiškėjo jų nieko nedarymo vaisiai, ir patys dingo iš stovyklos.

Jei visi su pasigėrėjimu prisimena stovyklos pirmą dalį, tai tokio pasigėrėjimo nerodė dėl antrosios dalies, kada suplaukė nauji aktoriai "statistai". Iš tokios rūšies "statistų" ir paties kongreso metu susilaukta veiksmų, nepalikusių gero įspūdžio nei tarp atvažiavusio iš kitų kraštų jaunimo nei vietos administracijoje.

Tai jau priklausytų prie pasyvo. Tačiau ir į šį pasyvą galima žiūrėti su viltimi, jei jaunimo organizacijos ras reikalo apsvarstyti tokius veiksmus ir sudaryti savo narių tarpe opiniją, jog nei jiem nei bendram reikalui nėra naudinga demonstruoti jų kultūrinį lygį žemesnį, negu jis iš tikrųjų yra.

—o—

Pasyvo stebėtojai pirštu durs į pagrindinius "spektaklio režisierius" — Chicagos komitetą...

Taip, būtų buvę geriau, jei jo nariai būtų apsiėję be **arogancijos**, demonstruotos tiek lietuvių, tiek amerikiečių įstaigų atstovam ... Mes pasikviesim H. H. Humphrey; pasikviesim Nixoną; pasikviesim Luci Johnson — ir tai padarysim be jokio [illegible] mo... [illegible] vimo, [illegible] vietoj [illegible] garsenybių kandidatą į Illinois senatorius, konkurentą sen. P. Douglas, kuris yra parodęs tiek palankumo Lietuvos reikalui.

Būtų galėję būti demokratiškesni lietuvių visuomenės atžvilgiu — prašydami visuomenės besąlyginės paramos, tenkinti ir teisėtą visuomenės norą, kad ji būtų informuojama.

Galėtum pratęsti pozicijas, [illegible] į pasyvo [illegible] ateitį gali [illegible] jeigu organizatoriai [illegible] suprato, kad jų [illegible] bus kompromitacija jiems ir bendram reikalui.

Pasyvo stebėtojas į tai gali pamoti ranka: "Tai nepagrįstas optimizmas... Kur gi ženklai, kad tie organizatoriai ir po kongreso nelaiko savęs herojais ten, kur kiti mato tik vaikišką aroganciją?"

[illegible] dabar apvylė... Tačiau šiuo metu galima teigti, kad kongreso idėja gali praaugti pačius jo rengėjus, plisdama dviem kryptim: **vienybės ir bendro darbo pajautimu, kritiška analize idėjom**, kurios buvo tiesiogiai ar netiesiogiai pakeltos kongreso metu ar ryšium su juo. Kongresas buvo impulsas tai jaunimo dinamikai."

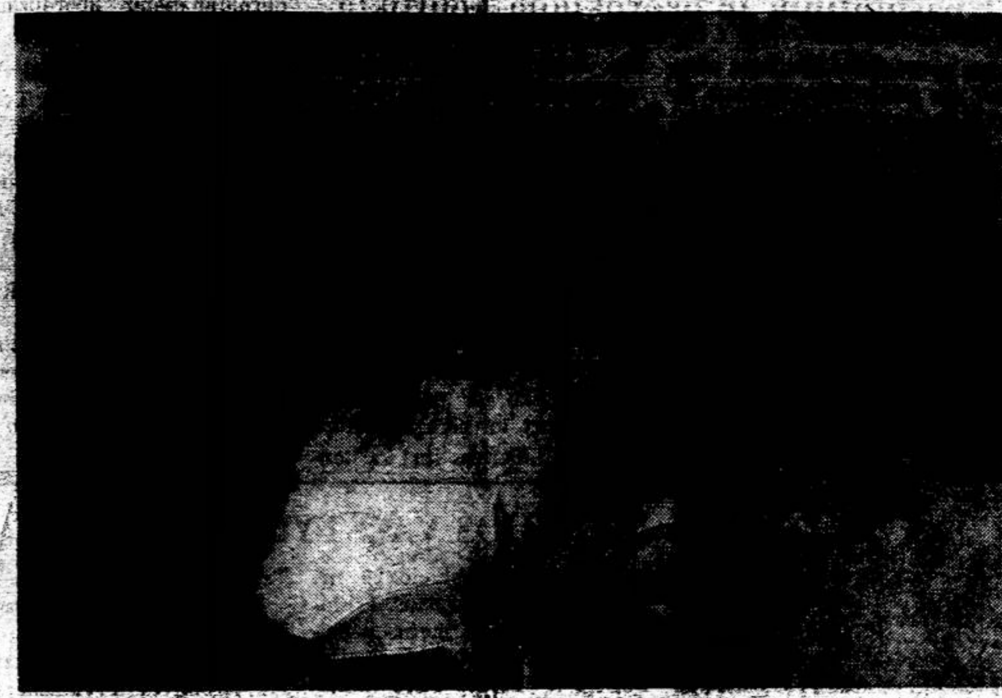

Dr. Vytautas Vygantas kalba jaunimo kongreso stovyklautojam — Nuotr. Ged. Naujokaičio

Lietuvius specialistus į Rusiją, rusus į Lietuvą

LIETUVOJE

Pagal naujojo Sovietų Sąjungos penkmečio planą Lietuvos teritorijoj įkurdinti numatytosios sovietinės įmonės, kaip ir daugumas jau veikiančiųjų, bus irgi ūkiškai ir politiškai kolonistinio [illegible] įmonės.

Albinas Adomaitis, Lengvosios pramonės ministras Vilniuje, neseniai (Komj. Tiesoj, 1966-116) pasakojo:

— Jau ateinančiais metais ims veikti Utenos baltinių trikotažo fabrikas. Jis per metus išleis 18 milijonų porų baltinių.. Stambi įmonė išaugs Plungėje. Ji per metus galės pagaminti 23 milijonus kvadratinių metrų dirbtinės minkštos odos.

Niekas Lietuvoje tokių įmonių kūrimo viešai nekritikuoja. Priešingai, kur tik reikia, giria "Lietuvos pramonės ugdymą", stengiasi uoliai jos kūrime dalyvauti (kiek tik jose lieka vietos nuo "didžiųjų brolių") ir išgauti, kiek tik pasiseka, naudos ir Lietuvai.

Tačiau visiem aišku, kad lietuviai patys, net ir komunistai, jeigu būtų jų valia ir galia, visa tai darytų gerokai kitaip. Nes visiem aišku, kad ir tos statomosios įmonės Utenoj ar Plungėj, jeigu dirbtų Lietuvos gyventojam, tai vien iš jų Lietuvoj kiekvienas iš vaiko amžiaus išaugęs asmuo kasmet turėtų po 9 poras baltinių ir po 11 su puse kvadratinių metrų (ko ne 124 kvadratines pėdas) dirbtinės minkštos odos.

Nei tiek baltinių, nei juo labiau tiek odos Lietuvai nereikia. Tad suprantama, kad tos įmonės gamins daugiausia Rusijos vidaus bei užsienio prekybos reikalam. O tą prekybą tvarko ir naudoja rusų valdžia Maskvoj, draudžianti vietiniam pareigūnam pasiduoti "vietininkiškiem sentimentam". Kadangi Lietuvoj [illegible] tiem gaminiam ne tik pakankamai vartotojų, bet ir visiškai nėra žaliavų, tai vienintelis rusų valdžios sumetimas tokias įmones steigti Lietuvoj yra kolonistiškas: **panaudoti Lietuvoje esamąją nespecialistinę darbo jėgą už savo vienašališkai be derybų padiktuojamą žemą atlyginimą.**

Be to, apie tas įmones klausinėjamas, respublikinis ministras Adomaitis atvirai pripažino, kad:

— Mūsų įmonėms vis dar trūksta mechanikų, energetikų, konstruktorių, specialistų automatinėm linijom, valdymo ir dispečeriniam įrengimam aptarnauti. Politechnikos institutas šių profilių profesijų iki šiol iš viso neruošė. Pastarąsias specialybes bus galima įsigyti nuo šių metų".

Atseit, **geréliau apmokamom vietom darbininkų Lietuvoj irgi trūksta.** Politechnikos institutas, nors turi kone 16 tūkstančių studentų, tų specialistų ligi šiol nerengė — **Maskvos planuotojai to uždavinio jam ligi šiol neskyrė.** Bet įmones, kuriom tų specialistų reiks, jau stato. Atseit, **bus dar viena proga atsiųsti net ir į Uteną ar Plungę** (taip pat į Alytų, Jurbarką) **reikalingų specialistų iš "plačiosios tėvynės"** ir taip dar padidinti kolonistų kiekį Lietuvoje.

Dabar politechnikos institutui jau leis rengti specialistų ir bent kai kuriom iš minėtųjų specialybių. Tačiau šiemet tepradėję, ligi prirengs, naujosios įmonės jau bus pastatytos ir aprūpintos specialistais, atsiųstais iš kitur. Būsimiesiem, Kauno institute pervėlai prirengtiesiem, jauniem specialistam greičiausia teks ieškoti atitinkamo darbo kitose "plačiose tėvynės" vietose.

Taip "Lietuvos pramonę ūgdančios" įmonės (Lietuvoj jau nusipelniusios "rusiškų gegutės kiaušinių" vardą) yra ne tik raumenų išnaudojimo, bet ir tautinio gyventojų sumaišymo įrankis. (Elta)

Rezoliucija priklausys nuo jūsų

Du įtakingi Senato užsienio reikalų komisijos nariai — senatorius Mundt — ragina visus lietuvius jungtis į žygį už rezoliucijos pravedimą Senate.

"Jei tik jūs kovosite už rezoliucijos pravedimą Senate, laimėjimą atsieksite", — kalbėjo senatorius **Thomas J. Dodd** (D.-Conn.), rezoliucijos autorius ir Senato užsienio reikalų komisijos įtakingas narys, kai jį rugpiūčio 18 aplankė jo įstaigoje Washingtone rezoliucijoms remti komiteto vadovybės nariai. "Spauskite telegramom ir laiškais senatorių Fulbright, spauskite jį taip pat ir per savo senatorius; nepamirškite, žinoma, kontaktuoti ir kitų Senato užsienio reikalų komisijos narių. Atstovų Rūmai tokią rezoliuciją (H. Con. Rés. 416) priėmė 1965 metais. Reikalaukite senatorių Fulbright duoti tai rezoliucijai eigą ir Senate. Iš savo pusės aš padarysiu viską, kad tai įvyktų", — toliau kalbėjo senatorius Dodd.

Kitas įtakingas Senato užsienio reikalų komisijos narys senatorius **Karl E. Mundt** (R.-S. Dakota), kai jį aplankė rezoliucijoms remti komiteto darbuotojai, kalbėjo: "Aš pilnai remiu rezoliucijos pravedimo reikalą Senate ir už tai kovosiu. Bombarduokite jūs visi telegramomis ir laiškais senatorių Fulbright, kitus jo komisijos narius ir savo senatorius. Rezoliucijos pravedimas priklausys tik nuo jūsų pačių".

Senatorių spaudimas

Rezoliucijom remti komiteto septyni darbuotojai praleido rugpiūčio 16, 17 ir 18 Washingtone, aplankydami Senato užsienio reikalų komisijos narius ir kitus įtakingus senatorius. Tą spaudimo darbą atliko: **Gražina Mažeikienė, Jūratė Kazickaitė, dr. Ants Pallop (estas), Juhan Simonson (estas), dr. Petras Vileišis, Antanas B. Mažeika ir Leonardas Valiukas.** Ta proga šie asmenys turėjo taip pat pasitarimą su Carl

(nukelta į 4 psl.)

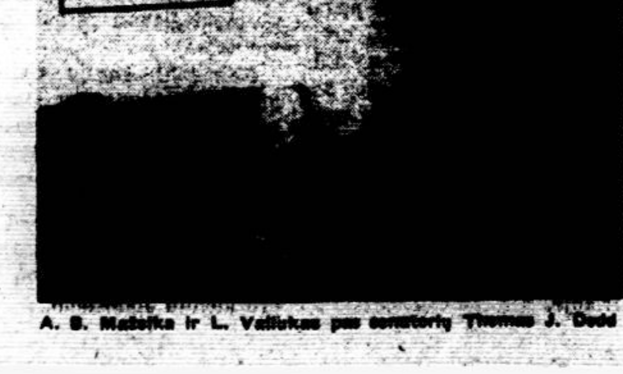

A. B. Mažeika ir L. Valiukas pas senatorių Thomas J. Dodd

SPAUDA

Mažų kraštų didelė literatūrinė paroda

Baigiasi atostoginis sezonas. Ateina laikas, kada daugiau dėmesio galima skirti knygai. Su pasitenkinimu atkreipi dėmesį į angliškoje spaudoje palankiai pristatomus lietuvių literatūros vertinius, kuriuos išleido Stepo Zobarsko leidykla "Manyland Books".

Press Telegram naujų knygų apžvalgoje liepos 5 pristatė "kai ką iš mažųjų kraštų gerųjų raštų". Pirmoj vietoj iš Lietuvos ir Latvijos, kuriom likimas, sako autorius, nebuvo gailestingas. Praėjęs karas paliko gilius pėdsakus ir literatūroje.

Geru žodžiu kaip "puikius vertinius" sumini pirmiausia Manyland Books išleistą "Lietuvišką kvartetą" (Lithuanian Quartet) — keturis autorius, kurių vardas, esą, būtų plačiai žinomas, jeigu jie rašytų daugiau žinoma kalba. Iš tų keturių specialiai sumini Algirdo Landsbergio "Words, Beautiful Words".

Sumini kitus leidinius: Mykolo Vaitkaus "Tvaną" (The Deluge), Igno Šeiniaus "Siegfriedas Immerselbe atsijaunina", kurią vadina "kandžia satyra" nacionalsocializmo intelektualiui ideologui, susidėjusiam su žyde; sumini Antano Vaičiulaičio "Vidudienis kaimo smuklėje" (Noon at a Country Inn), "Rinktines noveles" (Selected Lithuanian Short Stories).

Toliau informuoja apie latvių, jugoslavų, Kipro veikalus, verstus į anglų kalbą.

Palankus vertintojo tonas išreiškiamas jo sakiniu: "Maži kraštai yra surengę didelę literatūrinę parodą". "Manyland Books leidykla (P.O.Box 266, Wall Street Station, New York 3, N.Y.) pasitarnauja kaip tiltas tarp lietuvių literatūros ir mūs savo puikiais naujais vertimais".

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

[illegible] Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas [illegible]
[illegible], vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinės, konjako, midų
[illegible]

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

S & G MEAT MARKET

[illegible] VAITKUS, vedėjas

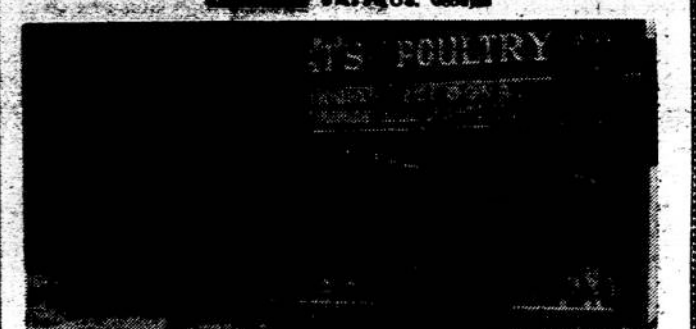

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. .... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. .... Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass., — 271 Shawmut Avenue .... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway .... AN 8-[illegible]
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue .... EV 4-[illegible]
- BROOKLYN 7, N.Y. — [illegible] Sutter Avenue .... DI 5-[illegible]
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue .... TL 6-[illegible]
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue .... BR [illegible]
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street .... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road .... TO 1-[illegible]
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue .... VI 1-[illegible]
- GRAND RAPIDS, Mich. — [illegible] Bridge St., N.W. GL [illegible]
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-[illegible], [illegible]
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau .... TO 7-[illegible]
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-[illegible]
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street .... PO 3-[illegible]
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-[illegible]
- NEWARK 3, N.J. — 420 Springfield Avenue .... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 300 Congress Ave. .... LO 2-[illegible]
- NEW YORK, N.Y. 10011 — [illegible] West 14th Street ... CH 3-[illegible]
- NEW YORK 3, N.Y. — [illegible] - 2nd Avenue .... AL 4-[illegible]
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street .... GR [illegible]
- PATERSON 1, N.J. — [illegible] Main Street .... MU 4-[illegible]
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St., ... PO [illegible]
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street .... HU 1-[illegible]
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street .... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — [illegible] Bank St. .... PL [illegible]
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street .... SW [illegible]
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue .... RI [illegible]

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221
Editorial Office GL 2-2... • Business Office GL 2-...
THE WORKER (T.-in Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Kaina $7.00 Subscription per year $7.00
Leidėjai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai ... grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prieš religinį kongresą

Po jaunimo kongreso ateina kitas — religinis kongresas Washingtone. Vėl suvažiuos tūkstančiai. Ko jie ir ko iš jų gali būti laukiama?

Būtų per maža, jei suvažiuotų tik pasižmonėti ir Šiluvos koplyčia pasigrožėti. Per maža būtų, jei liktų neaptarti religiniai reikalai, kuriuos gyvenimo raida daro aktualius.

Buvo redakcijoje vienas pagarbos nusipelnęs kunigas. Pasikalbėjime su juo mėginom apčiuopti, prieš kokias didžiąsias problemas stovi lietuviai katalikai šiuo metu Amerikoje. Sustojom prie poros tokių.

★

Šiuo metu dar mažiau aktuali, bet perspektyvoje vis labiau ir labiau aktualėjanti kilo prieš akis lietuviškų parapijų problema. Ar išliks parapijos lietuviškos ten, kur jos dabar tokios yra?

Spaudoje su nustebimu buvo informuojama: toj ar kitoj metinėj šventėj, to ar kito lietuvio patrioto kunigo jubilėjuje veik nebuvo girdėti lietuviško žodžio. Lietuviško žodžio nebuvo ne dėl to, kad tas kunigas, klebonas būtų nustojęs būti lietuvis. Ne, labiau dėl to, kad parapija nustoja buvus lietuviška. Joje ima skaičium persverti kitakalbiai. Jie ima persverti parapijos gyvenime ir savo veržlumu. Kas jiem, tiem naujiem parapijos nariam, kad parapija ir barnyčia buvo sukurta lietuvių pinigais. Jeigu jų dabar nėra, parapija gauna kitą veidą.

Tautinės kalbos įvedimas į liturgiją paspartins parapijų raidą. Lietuviškos parapijos tegalės išsilaikyti ne ten, kur klebonas bus lietuvis, bet ten, kur parapijos nariai bus lietuviai. Ir ne bet kokie lietuviai! Lietuviai ne tik parapijos sąrašuose, bet ir bažnyčios lankyme ir parapijos reikalų tvarkyme. Liturginė reforma reikalauja iš tikinčiojo aktyvumo. Nuo to aktyvumo priklausys parapijos likimas pirmiausia.

Tad ir kyla klausimas: ar kongresas galės pajudinti ir sukelti entuziazmo parapijas išlaikyti lietuviškas? ar kongrese kilęs balsas nubanguos sąjūdžiu per visą Amerikos lietuvišką katalikišką bendruomenę?

★

Šalia grėsmės lietuviškai parapijai aname pasikalbėjime kilo ir auganti grėsmė kita kryptimi. Tą kryptį duoda ir stiprina aplinka, kurioje gyvena lietuvis; labiausiai jos įtaką jaučia intelektualas. Aplinkoje sėjama dvejopos dvasios sėklos. Iš vienos pusės ekumeninės, kuri reiškia toleranciją kitam, sugyvenimą su kitu. Iš kitos pusės ateistinės dvasios, kuri rafinuotai dengiama religinio liberalizmo vardu.

Žmogaus be Dievo kultas yra populiarus. Jis reiškia išsilaisvinimą nuo Dievo, Dievo nušalinimą ne tik iš viešojo gyvenimo, bet ir iš asmeninio. Šio kulto garsuose gyvena ir katalikai. Ir juos turi veikti aplinkos girdimos idėjos: naujų laikų žmogus tokis pažangus, kad gali išsiversti be Dievo, gali "išsilaisvinti" iš tikėjimo praktikos.

Ar galima lietuvį kataliką nuo tokio rafinuoto smegenų perplovimo apsaugoti? Galima tada, kai aplinkos skleidžiamas idėjas jis įmano kritiškai vertinti. Kiekvienas mitas nustoja savo hipnotizuojančios galios, kai jis kritiškai perprantamas.

Ar gali lietuviai kunigai čia atlikti burtų naikintojų rolę? Ar gali taip suorganizuoti savo religinius patarnavimus tikintiesiem, kad jų žodis virstų atsakymu, nušvietimu tom idėjom, kurios gresia infiltracija į tikinčiųjų galvojimą?

Jei kongresas atkreiptų bent dėmesį į tokias problemas; jei paskatintų jas pergalvoti tikinčiuosius ir jų vadovus, — kongresas būtų pasėjęs gerą sėklą.

Kardinolas Wyszynskis gina tautą ir Bažnyčią

Padėtis Lenkijoj turi būti priešakis tiem, kurie ieško dialogo su komunistais . . .

Tūkstančio metų krikščionybės įvedimo Lenkijoje jubiliejus ir komunistų vadų bandymas sukliudyti tą minėjimą atvėrė senas žaizdas tarp Bažnyčios ir Valstybės Lenkijoje. Komunistai stengiasi nugalėti tautos religinius įsitikinimus, o tauta priešinasi, nes per katalikybę nori gelbėti tautinius principus ir laisvę. Didingos religinės iškilmės, vykusios visoje Lenkijoje šių metų gegužės mėn., vadovaujant nepalaužiamam kardinolui Wyszynskiui, parodė, kad poros dešimčių metų komunistinis režimas nepajėgė palaužti masių tikėjimo ir kad tas tikėjimas yra perduotas jaunajai kartai, kuri, drauge su senąja, sutiko prieš stebuklingąjį Čenstakavos Dievo Motinos paveikslą ir entuziastiškai sveikino karštus kardinolo žodžius, pasakytus įvairiom progom. Neleidimas pop. Pauliui VI atvykti į jubiliejaus iškilmes dar pablogino padėtį ir komunistinė valdžia griebėsi jėgos sutrukdyti religines iškilmes.

Šią rūpesčio keliančią Lenkijos Bažnyčios padėtį liudija kard. Wyszynskio žodžiai pasakyti liepos 31 Jozefow bažnyčioje, Varšuvos priemiestyje. "Mes norime pranešti, kad Bažnyčiai yra paskelbtas mirties sprendimas. Niekas tegul nemano ir nesako, kad tai netiesa: tam turim įrodymų ir netrukus juos paskelbsim viešumai. Tačiau Bažnyčia nežus, nors šiandien vyksta intensyvus mūsų gyvenimo supasaulinimas ir subedievinimas. Netikėkite, kad tokio sumanymo nėra: savo akimis mačiau tam reikalui išdirbtą programą".

Iš Lenkijos primo žodžių matyti, kad katalikų Bažnyčios vadovybė turi naują slaptą dokumentą apie režimo religinę politiką, panašų į tuos, kurie pavadinti "Morawsky planu" ir kuriuos prieš porą metų kardinolas grąžino ministrų tarybai, pridėdamas pop. Jono XXIII encikliką "Pacem in terris", ir kurie buvo paskelbti Vakarų spaudoje.

Kardinolas kalbėjo pašventinęs naują Jozefow bažnyčią. Ta proga jis dar pasakė: "Yra permaža bažnyčių ne dėl to, kad nebūtų materialinių išteklių, ar dėl to, kad bažnyčios būtų nereikalingos. Yra kitų priežasčių, kurios nepriklauso nei nuo manęs nei nuo dvasiškijos, nei nuo tikinčiųjų... tai naujas įrodymas priešiško nusistatymo religijos atžvilgiu... Ypač jaunimas yra atakuojamas naująja supasaulinimo programa. Jie nori, kad jaunimas užmirštų Kristų ir religiją. Bet aš pasitikiu jaunimu. Aš žinau, kad jaunos sielos yra ištroškę Dievo ir tiesos ir kad jos nugalės visokias kliūtis, net ir pačias sunkiausias: neapykantos, melo ir keršto."

Iš kardinolo aliarmuojančių žodžių matyti, kad komunistinis režimas Lenkijoje rengia naujus smūgius Bažnyčiai ir religijai. Juk aišku, kad ne nuo šiandien lenkų komunistai žiūri į katalikybę, kaip užtvarą marksistinei ideologijai. Su katalikais, kurie sudaro visos tautos branduolį, reikėjo skaitytis nuo pat komunistinio režimo pradžios. Katalikai tada išėjo į viešumą su dokumentais tvarkoje: jie kovė ir priešinosi nacių okupacijai, jie aktyviai dėjosi į Lenkijos atstatymą. Komunistai, vadinasi, matydami šį nacional-katalikišką frontą, nedrįso daryti to, kas buvo daroma tuose komunistiniuose kraštuose, kur katalikai yra mažumoje, arba kurių skaičius nėra toks impozantiškas. Tačiau, laikui bėgant, kova su religija prasidėjo tyg nežymiai, tačiau planingai. Pašalinus iš mokyklų religijos dėstymą, įvesta marksizmo-leninizmo pamokos. Jeigu nebuvo galima tikėtis paveikti ir palenkti suaugusių, tai tikėtasi, kad bent jaunimas bus galima laimėti komunizmui. Bet ir šis planas nepavyko: ko vaikam negalėjo duoti mokykla, tą jiem davė šeima. Neužmirškime tradicinį lenkų principą — katalikybė yra veik tas pats kas Lenkija. Jaunimo nuotaikas parodė labai gausus dalyvavimas jubiliejaus iškilmėse.

Kardinolas S. Wyszynskis

Tai, kas vyksta Lenkijoje, yra ne kas kita, kaip tik vienas iš komunizmo istorijos lapų, kuriame įrašyta amžina komunizmo kova su religija. Lenkų tauta, vadovaujama kard. Wyszynskio, skelbia visam pasauliui, kad ji nori atsisakyti savo tikėjimo, nenori eiti į pažeminančius kompromisus, kad kur komunistai paima valdžią, ten Bažnyčia yra paskelbiama priešu, kurį reikia sunakinti. Komunistiniame režime nėra jokių nuolaidų, jokio atolydžio. Tai galioja tik ten, kur komunistai dar nėra valdžioje, kur jie tikisi, kad ant katalikų nugarų galės pasistoti, žengdami į valdžią. O tokių katalikų, kurie sulenkia savo nugarą po komunizmo batu, yra šiandien net perdaug. Jie sakosi skaitą Marksą ir jo mokslą norį realizuoti krikščionybės dvasioje. Bet jie nepakankamai įsigilina į Markso radikalų ir aiškų nusistatymą prieš religiją. O jei ir supranta tai vistiek jie apsigauna manydami, kad marksizmą galima pakeisti, išlyginti, suderinti su krikščioniškąja ideologija. Materialistinė Markso filosofija kitaip yra neįgyvendinama, kaip tik persekiojimu ir krauju. Religijos padėtis Lenkijoje turėtų atidaryti akis visų tų, kurie ieško dialogo su komunistais. Jei kam atrodo, kad komunizmas keičiasi (pav. ekonominėje sferoje, taikingame sanbūvyje), tai jis nė kiek nenutolsta nuo savo principų, kurie sudaro jo esmę; o tarp tų yra kova su religija. Komunizmas praktiškoje politikoje, ypač ten, kur jis nėra valdžioje, gali atrodyti sukalbamas, patrauklus, nuilaidus, gali kokiame nors savo suvažiavime padėti į šalį Markso tezę "Religija yra tautos opiumas", gali cituoti popiežių enciklikas, bet esmėje jis lieka tas pats, nes negali būti kitoks. Pagaliau komunizmui nėra jokio reikalo keistis, kai jis mato, kad priešo stovykloje vyksta sąmyšis, komunizmo nepažinimas, kai galima gudriai įsibrauti į katalikų eiles, jas skaldyti, dezorientuoti. Kaltas yra ne tas, kas stato pinkles, bet tas, kas neapdariai į jas patenka. Kardinolo Wyszynskio šauksmas, jei katalikai neapsižiūrės, gali kada nors pasigirsti ir tuose kraštuose, kur šiandien taip madoje pokalbiai su komunistais. Bet tada jau bus pervėlu. Lenkijos pamoka yra labai aiški ir pamokinanti tiem, kurie vis dar tiki komunistų gera valia.

Dr. V. Mar.

Dainų šventės ir jaunimo kongreso dalyvių dalis šv. mišiose šv. Kryžiaus bažnyčioje. Šv. mišias aukojo vysk. Pr. Brazys. Evangeliją skaito tėv. B. Markaitis, S.J. Nuotr. V. Noreikos

Katalikiškas mokyklas 1966 m. lankė 10,912,433 moksleiviai. Katalikų kolegijas lanko 413,261 studentas. 687,961 mokinys lanko katalikų aukšt. parapines ir vyskupijų mokyklas, kurių yra 1,506. Privačiai palaikomas 882 katalikų aukš. mokyklas lanko 402,440 moksleivių. Katalikų mokyklose mokytojauja 203,791 mokytojas. Jų skaičiuje yra 12,373 kunigai, 1,094 skolastikai, 5,724 broliai, 103,832 vienuolės ir 80,768 pasauliečiai.

Kanados indėnam suvaržytas alkoholinių gėrimų pardavimas, nes manoma, kad jie neturi saiko. Antropologas dr. R. Dailey studijavo indėnų papročius ir priėjo išvados, kad indėnai alkoholį vartoja dažniausiai dėlto, kad nėra kas veikti. Dažnai net trečdalį viso savo uždarbio indėnai praleidžia alkoholiniam gėrimam.

ŠILUVA

Kun. L. Jankaus prisiminimai

(3)

Atkuriama katalikų parapija Šiluvoje

1922 m. visi Šiluvos vaikai ir paaugliai išėjome į girias. Rinkome gėles, laužėme šakas, pynėme vainikus, kuriais reikėjo papuošti ne tik maldos namus, bet ir visą miestelį. Šiluva šventė 300 metų atgimimo jubiliejų. Pastatytuose garbės vartuose visur kabojo 300. Privažiavo labai daug žmonių, kunigų ir net pats žemaičių vyskupas P. Karevičius. Aš su balta kamžele sukiojausi prie altoriaus. Pamenu, kad vyskupui nepatiko choro giedojimas ir jis man liepė varpeliu sustabdyti vargonus ir chorą. Nenorom tai dariau, nes mum buvo uždrausta skambinti, stabdyti chorą. Vyskupas pabarė choristus, o tie ėmė ir nustojo giedoti; išėjo ant streiko, pasakytų amerikiečiai. Tada visus giedojimus atliko vieni kunigai, o kitą dieną vargonais grojo, rodos, Tytuvėnų vargonininkas su savo choru.

Iki to jubiliejaus per tris šimtus metų buvo labai daug pasidarbuota, kol Šiluvoje atsirado graži bažnyčia, prašmatni koplyčia, parapija žydėjo visu gražumu.

Kun. J. Kazakevičius gavo šiek tiek pinigų iš kalvinų, šiek tiek ir pats surankiojo ar savo pridėjo ir naujoj pastatė Šiluvoje medinę bažnyčią. Vėliau ją perstatė, bet nei iškilmių neruošė, nei stebuklingo paveikslo negarsino, nes po Lietuvą siautė švedai, kurie [illegible] kaltus ir nekaltus. Tik švedam kiek aprimus, 1629 m. su didžiule pompa buvo pradėtas viešas parapijos gyvenimas: Marijos paveikslas pakabintas didžiajam altoriuje, atidaryta parapinė mokykla, prieglauda ir pan.

Šiluvos parapinėj mokykloj ir aš mokinausi porą metų, kol laisvoji Lietuva pajėgė atidaryti valdišką. Toj parapinėj tada mokytojavo sena pana Felicija. Ji drausmę palaikė liniuotės pagalba,ir man tos liniuotės ne kartą teko paragauti.

Prie Kazakevičiaus buvo įkurta altarija, namai pavargusiem kunigam apsigyventi. Vėliau buvo ir kita altarija atidaryta prie stebuklingo akmens, kur vysk. Aleksandras Sapiega pastatė ir koplyčią. Kalvinai tos vietos nenorėjo užleisti. Įvyko peštynės, buvo peršautas kryžius ir kai kas sužeistas. Byla atsidūrė vėl pas karalių, kuris kalvinų bendruomenę Šiluvoj likvidavo ir liepė sumokėti 12,000 auksinių. Kalvinai dar kai kurį laiką gyvavo Zabore, Šiluvos priemestyje, bet ir iš ten vėliau išnyko, nusikeldami į Pašušvį, Kėdainius ar Biržus.

Mūrinė Šiluvos bažnyčia

Dabartinė, gražioji Šiluvos bažnyčia negreit atsirado. Ją pradėjo statyti pats žemaičių vyskupas A. Tiškevičius, apie tai raštu pranešė Romai 1755 m. Tuo laiku Šiluva jau buvo dekanato (10 parapijų) centras. Tiškevičiaus darbą tęsė prel. D. Lopacinskis, kuris netrukus tapo taip pat žemaičių vyskupu. Statybos darbus baigė tik kan. dr. Tadas Bukota, kurio pavardę didelėm raidėm daug kartų skaičiau marmuro lentoj, netoli altoriaus, bet tada nesupratau, kodėl ta pavardė buvo marmure iškalta ir ten pakabinta.

Vidaus išgražinimus per 25 metus atliko buv. jėzuitas kun. M. Podgaiskis. Šiluvos naujon bažnyčion buvo įtaisyti patys didžiausi tuo laiku Lietuvoj vargonai. Ir vargonai ir bažnyčios vidus mum vaikam darė labai didelio įspūdžio. Vienuolikos altorių išpuošimai ir skulptūros talpino beveik visą šventąjį raštą, jo simbolika mum buvo sunkiai įkandama. Panašių išgražinimų galima rasti tik šauniose Vokietijos ir Romos bazilikose.

Zakristija buvo labai didelė, čia galėjo laisvai sukiotis ir dažnai sukiojosi keliasdešimt kunigų. Prie zakristijos dar buvo keli laisvi kambariai, kuriuose tilpo bažnytiniai rakandai arba buvo klausyklos kurtiem ir nebyliam išpažintį atlikti. Mum, altoriaus patarnautojam, taip pat užteko vietos laisvu laiku kur pasiausti, nors to laisvo laiko nebuvo daug. Be patarnavimo mišiom ar kitom maldom, mūsų pareiga buvo liktorius nušveisti, o tų liktorių šimtai, ir jie visi barokinio ar rokokinio stiliaus, visaip išsidabruoti, išauksuoti ir dar daugiau išraityti, o blizginimui priemonė — tik vilnonis skuduras. Retai kada leisdavo kreidos miltelius panaudoti. Apie Sidol tada gal nei Amerikoj nieko nežinota. Sunkiausia, bet ir įspūdingiausia tai buvo per Rarotas — tai adventų ankstybosios mišios Marijos Mergelės garbei. Reikdavo keltis kas rytą apie 5 val. ir dažnai per sniegus ir šaltį eiti su klumpėm į bažnyčią. Beveik visi tada nešiojome medines klumpes; pirmus batus (čeverykus) mama nupirko tik ketvirtosios klasės užbaigimui.

Šiluvos bažnyčia turėjo du bokštus, kuriuose kabojo didžiuliai varpai. Varpų garsai skambėdavo į labai tolimas apylinkes. Varpų skambėjimas buvo suderintas, varpai turėjo krikščioniškus vardus, bet juos jau užmiršau. Ant vieno buvo įrašas "O Florens Rosa, matei Dei Speciosa". Šiluvos bažnyčios bokštai buvo matomi iš labai toli, ir iš tų bokštų kartais, aiškią dieną, matydavom Lyduvėnus ir Tytuvėnus, didžiulius Tyrulių plotus, bei aplinkinius kaimus ir pušynus. Bažnyčia buvo apsupta aukšta šventoriaus tvora, prie kurios per atlaidus buvo išdėstyta keliolika klausyklų.

Prieš bažnyčios didžiuosius vartus buvo "sodelis", taip mes jį vadindavome, kuriame alyvų medžiais, gėlėm ir žalumynais apsisupusi stovėjo Mergelės Marijos statula. Prie vieno sodelio krašto buvo miesto ar klebono įtaisyta vandens pompa. Tada jis reiškė labai didelę pažangą, nes smėlingoje Šiluvoje vanduo buvo gana giliai, ir ne kiekvienas galėjo šulinį išsikasti. Mes eidavom to vandens "prisipumpuoti"; šaltais žiemos rytais nebuvo lengva išgauti pirmą vandens srovę, tada iš namų nusinešdavom šiek tiek vandens ir pradžiai tą vandenį į pompą įpildavom sakydami: "Neduosi, tai ir negausi".

Neatsimenu kuriais metais, bet Šiluvos klebonas prie bažnyčios įtaisė elektrą, kurios pakako bažnyčiai iliuminuoti ir kleboniją apšviesti, kai kas ir privačiai gaudavo tos "stebuklingos šviesos". Vėliau vietos savivaldybė įrengė viešą elektros jėgainę, bet aš tuo laiku jau buvau klerikas Telšiuose.

Atlaidų metu, per Šilines, prie bažnyčios priekio visad būdavo didžiuliai garbės vartai. Vainikai kartais tęsėsi nuo bažnyčios iki pat koplyčios, nekalbant apie šventovių vidaus išgražinimus.

Atlaidų metu Šiluvoje veikdavo speciali smulkioji prekyba, būdavo išstatomos palapinės (būdos) ir ten galėjai visko gauti. Kai kuriose veikė net kino teatrai, vykdavo ristynės, kitur buvo pardavinėjamos dešros, sausainiai, saldainiai ir pan. Tų palapinių būdavo šimtai. Arčiau bažnyčios ir koplyčios veikė devocijonalų, rožančių, medalikų, šv. paveikslėlių bei knygų parduotuvės. Mum, vaikam, labiausiai rūpėjo saldumynai, ledai ir pan. Taip pat mėgome ir filmus, kurie buvo negarsiniai, su lietuviškais užrašais. Dar ir dabar prisimenu, kad Šiluvoje esu kelis kartus matęs filmus apie prancūzų revoliuciją. Dar daugiau į atmintį įsmigo Kristaus kančios filmai, kurie irgi buvo be balso. Pertraukų metu grojo "katerinka". Labai daug žmonių patraukė Amerikos lietuvio stipruolio Vinčos seansai, kuriuose jis kviesdavo vietos vyrus ristynėm. Daug vėliau tie visi balaganai sunyko, jų vietą užėmė įvairių draugijų suvažiavimai, kongresai, rimti vaidinimai parapijos salėje, ar rimtesnio turinio filmai.

Su Mykolu Linkevičium iš Plauginių kaimo kartu lankėm Šiluvos progimnaziją. Aš pradėjau mokytis kunigų seminarijoj, jis taip pat. Vėliau jis tapo ne kunigu o poetu, bet, džiovos pakirstas, jaunas mirė. Panemunės sanatorijoj M. Linkevičius parašė dramą, vaidinimą apie Marijos pasirodymą Šiluvoje, kuri buvo statoma kasmet nuo 1939 m. Mačiau ją porą kartų, ir ji man patiko labiau, nei kadaise matyti tylieji filmai.

(Bus daugiau)

ATEITININKŲ STOVYKLA KENNEBUNKPORTE

[illegible] vasarą tėvų pranciškonų [illegible] nuolyno sodyboje rytinio pa[illegible] ščio moksleivių ateitininkų [illegible] vyklą suorganizavo [illegible] vicepirmin. Salvinija Ged[illegible] litė. Stovyklą pradėjo rug[illegible] čio 8 ir baigė rugpiūčio 21. [illegible] met pavyko suorganizuoti 2 [illegible] vyklautojų grupes: vyresnių [illegible] ir jaunučių su reikalingais [illegible] lovais. Stovyklautojai džiau[illegible] ir šių metų stovyklos dva[illegible] vadu kun. Gediminu Ki[illegible] sku, S.J., kuris yra ir MAS [illegible] sios vadas.

Stovyklos viršininkė buvo pa[illegible] stovyklos organizatorė Salvi[illegible] a Gedvilaitė, komendantas— [illegible] nas Gedeika, berniukų ir [illegible] rto vadovas — Petras Vai[illegible] s, mergaičių vadovė — S. [illegible] dvilaitė (visi iš New Yorko), [illegible] no reikalų vadovė Vi[illegible] Tamulaitytė iš Toronto. Jau[illegible] čiai turėjo tvirtą ir patyru[illegible] vadovybę — Nekalto Prasi[illegible] dėjimo Seš. Marijos kongregacijos dvi seselės [illegible] Joną ir M. Viktoriją, jiems padėjo Gintarė Ivaškienė. Padėjėjai berniukams — Andrius Gedvila, mergaitėms — [illegible], sporto ir [illegible] — Liu[illegible]

Stovyklautojų [illegible] surinko per 50 iš [illegible] vietovių: Bostono, Brocktono, New Yorko, New Jersey, Connecticuto, Philadelphijos, Worcesterio, viena yra net iš Montrealio, Kanados.

Pirmąją savaitę oras nebuvo palankus stovyklautojam, dangus apsiniaukęs ir vėsoka, į savaitgalį pagerėjo. Antrąją savaitę visai pragiedrėjo. Stovyklautojų nuotaika gera. Jei negali Atlante maudytis, tai naudojasi maudymosi baseinu, kuriame taip pat yra jūros vanduo. Laisvalaikiais gražioje gamtos aplinkoje ir plačioje tėvų pranciškonų sodyboje stovyklautojai turi progos pažaisti krepšinį, tinklinį ir kt. Maistas geras, o apetitas dar geresnis.

Šioje stovykloje vadovybės nusistatyta įvesti mažiau paskaitų, o daugiau pačių stovyklautojų referatų ir diskusijų. Per diskusijas kiekvienas turi daugiau progos pasakyti savo nuomonę, ją palyginti su kitų išreikštom nuomonėm ir padaryti reikalingas išvadas. Yra gana būdingų pasisakymų ir išsireiškimų. Ateityje gal ir reiktų ta linkme organizuoti stovyklų programas.

Iš prelegentų buvo atvykęs Pr. Pauliukonis su pašnekesiu "Iš praeities semkimės stiprybės savo veiklai". Kiti prelegentai — Eligijus Sužiedėlis, inž. A. Sabalis ir dr. V. Vygantas.

Vakarais rengiamos įvairios pramogos ir programos. Įdomiai praėjo literatūros vakaras, kuriame ir dvi stovyklautojos N. Baškytė ir D. Vaškelytė skaitė savo kūrybą. Jaunimą labai užintrigavo tautinių žaidimų ir pėdsakų sekimo vakarai. Surengta ir partizanų talentų ir kaukių vakarai. Stovyklos metu išleisti du numeriai laikraštėlio "Atlanto Migla". **Pr.**

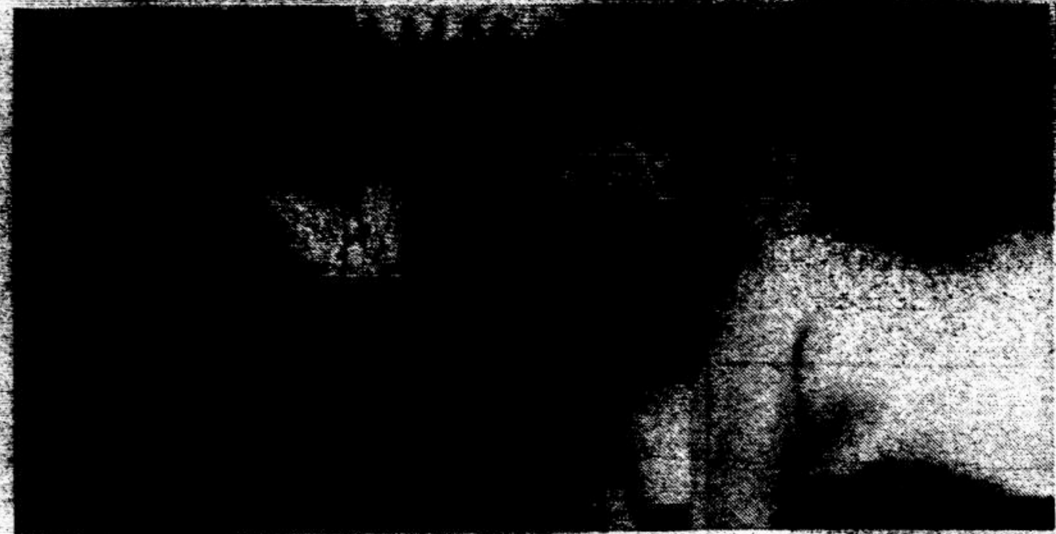

Tėv. [illegible], S.J. pašnekesio metu ateitininkų moksleivių stovykloje. Nuotr. Ged. Naujokaičio

IŠ VISUR

— **B. Nainys ir L. Prapuolenis,** abu iš Chicagos, Ill., pakviesti rezoliucijoms remti komiteto vadovybės suorganizuoti specialų komitetą Chicagoje. Komiteto tikslas bus talkinti visam rezoliucijų žygiui. Pilnas komiteto sąstatas netrukus bus paskelbtas. Rezoliucijos Senate pravedimo reikalu Illinois, Indianos ir Wisconsin lietuviai kreipiasi į: B. Nainį (6804 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629) ir L. Prapuolenį (1225 West Garfield Blvd., Chicago, Ill., 60636).

— **Kostas Bagdonas-Bagdonavičius,** Lietuvos kariuomenės leitenantas, rugpiūčio 13 mirė Manchestery, Anglijoje.

— **Rašytojo Antano Vaičiulaičio** uošvė mirė Lietuvoje. Palaidota rugpiūčio 24.

— **Pedagoginiame Lituanistikos Institute,** kuris veikia Chicagoje, mokslas pradedamas rugsėjo 17, 9-30 val. ryto. Pirmą semestrą bus dėstoma: 1. Bendrinės lietuvių kalbos kursas: sakiniai su palyginamaisiais posakiais ir jų skyryba, reikalų raštai, vertimai iš anglų kalbos (D. Velička). 2. Lietuvos istorijos problemos (dr. V. Sruogienė). 3. Lietuvių kalbos istorija (K.A. Girvilas). 4. Lietuvių literatūros metodika ir mokyklinė praktika. 5. Ekspresionizmas, estetizmas, futurizmas ir jo atgarsiai lietuvių literatūroje (D. Velička). —Gyvenantieji už Chicagos ribų Institute dėstomus kursus gali išeiti neakivaizdiniu (korespondenciniu) būdu. Institute neakivaizdiniu būdu dėstomas ir aukštesniosios lituanistinės mokyklos kursas, kuris taikomas tokios mokyklos nebaigusiem, bet norintiem ją baigti. Kreiptis adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

— **Liet. Katalikų Mokslo akademijos** metraščio antras tomas jau atiduotas spaudai. Redaguoja akademijos pirmininkas prof. Antanas Liuima, S.J.

— **Edvardas Juozokas** iš Newington, Conn., Vytauto ir Mikos Juozokų sūnus, šiais metais sėkmingai baigęs Newingtono aukštesniąją mokyklą su garbės pažymėjimu, gavo vienkartinę stipendiją ir šį rudenį pradeda medicinos studijas St. Michael's College, Winooski, Vermont.

— **Knyga "Lietuva, mano tėvų žemė"** susilaukė trečios laidos. Knygą parengė ir savo spaustuvėje atspaudė Vladas Vijeikis.

— **Papildymas.** Užuojautoje, tilpusioje Darbininke, N. 52, p. 4, E. Vaišnienei mirus, praleista "Waterbury, Conn."

— **Paieškomas Juozas Zažeckas (Užupis), gimęs Kaišiadoryse,** gyvenęs Kaune, o dabar gyvenąs Amerikoje. Prašoma atsiliepti arba pranešti adresu: D. Klinga, 337 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211.

LIETUVIAI VENECUELOJE

Danutė Statkutė, tarptautinė vertėja, labai populari lietuvių tarpe, ištekėjo už inž. Ugo Rosales Garsia. Jos vyras, kad ir nelietuvis, bet žada duoti Danutei laisvę ir toliau taip aktyviai dalyvauti lietuvių veikime, kaip jinai darė iki šiol. Dieve duok!

Du nauji akademikai. Centraliniame Venecuelos universitete Beatričė (Mikalauskaitė) Dominguez liepos 28 gavo civilinės inžinerijos titulą, o Povilas Dambrava buvo apdovanotas chirurgijos gydytojo diplomu.

Krikštas. Liepos 31 kun. A. Perkumas pakrikštijo dr. Algimanto pirmgimę dukrelę Ritą Dainorą. Krikšto tėvais buvo Dainora (Daunoraitė) Sova ir Marcel Horande.

Kun. A. Perkumas, Venecuelos Lietuvių Pontifikalinės Misijos direktorius, ruošiasi vykti į Washingtone rengiamą Lietuvių religinį kongresą, kur tikisi susitikti su kitais lietuviais saleziečiais ir aptarti einamuosius reikalus.

Mons. A. Samore, Nepaprastiesiems Bažnyčios Reikalams Kongregacijos sekretorius, grįždamas iš Kolumbijos aplankė Venecuelos sostinę Caracasą. Maiquetijos aerodrome susirinko daug aukštų civilinės ir dvasinės valdžios asmenų sutikti šį taip garbingą svečią. Pribuvo ir lietuvių delegacija su kun. A. Perkumu priešaky. Mons. A. Samore yra dirbęs dar laisvoje Lietuvoje kaipo nunciatūros sekretorius. Pasiliko lietuviam visada labai palankus. Savo rezidencijos kieme turi pasistatęs net lietuvišką kryžių. Žada dalyvauti Lietuvių religiniame kongrese Washingtone. Žymusis svečias, atsisveikindamas su lietuvių delegacija, garsiai ir aiškiai pasakė lietuviškai: Sudiev jums! Taip nuoširdus svečio dėmesio atkreipimas į lietuvių delegaciją visus labai nustebino. Ir vietinė spauda šį įvykį labai teigiamai paminėjo.

Venecuelos lietuvis

CAMBRIDGE, MASS.

Kleboną kun. Antaną Baltrušūną iškėlus į šv. Petro liet. parapiją So. Boston, Mass., vietinė Lietuvių katalikių moterų [illegible]bas suruošė atsisveikinimo [illegible]gergimą. Parapijos salėn su[illegible]inko gausus žmonių būrys. [illegible]unimas gražiai dainavo ir [illegible]klamavo. Programos vedėja Struokienė išvykstančiam [illegible]ebonui pareiškė daug gražių [illegible]kėjimų.

[illegible] B. Jakutis trumpai paskaitė [illegible]siminimus apie Cambridge [illegible]tuvių parapiją ir jos klebo[illegible]s. Švč. Panos Marijos liet. parapijos pirmas klebonas buvo [illegible]n. Juozapas Krasnickas. Jis [illegible]statė gražią mūrinę bažnyčią. [illegible]ėliau išvažiavo į Lietuvą, kur mirė. Po jo klebonavo prel. [illegible]ranciškus Juškaitis. Atlikęs di[illegible]lius darbus, mirė 1961. Iš[illegible]ykstantis klebonas kun. A. [illegible]altrušiūnas per neilgą laiką ir[illegible] pajėgė daug padaryti. Džiu[illegible]u, kad Dievas mūsų tautai ir [illegible]ažnyčiai pašaukia tokių ryžtin[illegible]ų darbininkų. Išvykstančiam [illegible]un. klebonui linkime kuo ge[illegible]iausios sėkmės naujoje vietoje.

Kun. Simonas Saulėnas, naujas Švč. Panos Marijos liet. parapijos klebonas, darbą pradėjo liepos 12. Nors darbo yra [illegible]aug, bet tikime, kad jaunas [illegible]r darbštus klebonas nuo[illegible]irdžiai padės savo naujiem parapiečiam.

Nukryžiuoto Jėzaus seserų [illegible]iknikas-gegužinė įvyks rugsėjo 5 seselių sodyboje, Brockton, Mass. Rengimo komitetas [illegible]viečia visus apylinkių lietu[illegible]vius seselių darbus paremti dalyvavimu ir aukom.

Antanas Daukantas, ilgus metus turėjęs maisto krautuvę, ją pardavė Al. Marcinkevičiui. Džiugu, kad lietuviai neišsisklaido, nes lietuviškame centre jau daug metų visuose keturiuose aikštės kampuose yra lietuviškos krautuvės ir P. Vaitkaus laidotuvių namai. Šalia lietuvių parapijos bažnyčia ir mokytojų seselių vienuolynas.

Maldininkų ekskursija į Šiluvos koplyčios šventinimo iškilmes Washingtone išvyks autobusu. Keleiviai susirenka rugsėjo 3, šeštadienį, 8 val. ryto prie bažnyčios.

Lietuviška spauda platinama įvairiais būdais. Pas bažnyčios kolektorius galima gauti Darbininką ir vyskupijos laikraštį. Žemai, prie pirmųjų bažnyčios durų ant stalelio padedami perskaityti lietuviški katalikiški laikraščiai, kuriuos galima pasiimti nemokamai.

Karšt. Petr.

Moksleivių ateitininkų stovyklos dalyviai. Dešinėj prieky stovyklos komendantas Rimas Gedeika. Nuotr. Ged. Naujokaičio

— **Amerikos žydų kongreso** protestą prieš 1966 JAV kalėdinio pašto ženklo išleidimą atmetė JAV pašto departamentas. Arthur J. Lelyveld, Clevelando rabinas ir Amerikos žydų kongreso prezidentas, protestavo prieš kalėdinio ženklo projektą, kuriame pavaizduojama centrinė dalis iš Hans Memling aliejinio paveikslo "Madona su kūdikiu ir angelais". Pašto departamentas pareiškė, kad niekas nėra priverstas to ženklo naudoti, nes tuo pačiu laiku visuomenei bus prieinami ir kitokie pašto ženklai.

JAUNIMO STOVYKLA KALNUOSE

LOS ANGELES, CALIF.

Jaunimo stovykla kalnuose buvo baigta rugpiūčio 7. Stovyklavo arti 30 berniukų ir mergaičių. Stovyklą suruošė Los Angeles ateitininkai. Vyriausias planuotojas ir organizatorius buvo inž. J. Jodelė, keletą metų buvęs ateitininkų sendr. skyr. pirmininkas, o šiuo metu skyr. valdyboje jaunučių ir moksleivių ateitininkų reikalų referentas. Jis pasikvietė prityrusius talkininkus: stovyklai vadovauti L. Valaitienę, o jai pagelbėti L. Baškauską (iš Brockton, Mass.), R. Bureikienę ir dar savaitgaliui M. Grušaitę. Maistą stovyklai gamino p. Domkai. Stovyklos programa buvo įvairi ir įdomi. Sporto pratimai aikštėje, plaukiojimas baseine, čiužinėjimas, arkliukais jodinėjimas, tinklinio rungtynės. Jaunimas turėjo progos pasireikšti dailėje, piešiant žmones, pastatus ir gamtovaizdžius. Galėjo parodyti ir savo literatūrinius sugebėjimus. I. Raulinaitienė supažindino su poeto K. Bradūno kūryba, o stovyklai vadovavę L. Valaitienė, L. Baškauskas ir R. Bureikienė paskaitė šio poeto eilėraščių. Vakarais buvo kuriami tradiciniai laužai, suruoštas maskaradas ir partizanų vakaras. Stovykloje lankėsi kapelionas kun. P. Celiešius, kuris laikė pamaldas kalnų koplytėlėje. Stovyklą uždarant, daugelis nenorėjo skirtis su gražia kalnų gamta.

APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

LB Vakarų apygardos suvažiavimas kviečiamas rugsėjo 10 Lietuvių Bendruomenės namuose, 4415-23 Santa Monica Blvd. Be kitų darbų, bus išklausyti apygardos ir apylinkių valdybų pirmininkų pranešimai, renkama nauja apygardos valdyba ir kontrolės komisija. Jaunimo komiteto pirm. E. Radvenis praneš apie jaunimo kongresą. Bus diskusijos dėl pranešimų ir ateities veiklos. LB Vakarų apygardos valdyboje šiuo metu yra: K. Liaudanskas — pirm., J. Kojelis ir S. Skiman. — vicepirminkai, I. Medziukas — iždin. ir A. Skirius—sekret. Be rinktųjų LB skyr. atstovų į suvažiavimą kviečiami svečiais visi, kuriem rūpi lietuvių tautos ateitis. **I.M.**

— **Vysk. Pr. Būčio** atsiminimų antras tomas jau paruoštas spaudai. Surašė prof. Z. Ivinskis, redagavo kun. dr. J. Vaišnora, M.I.C.

NEW BRITAIN, CONN.

Vytauto ir Elizabethos Kaminskų, gyv. New Britain, Conn., pirmgimis sūnus buvo pakrikštytas rugpiūčio 14 Geraldo-Waid vardu, šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Krikšto tėvai buvo Aldona ir Gediminas Stasiukevičiai, o krikšto apeigas atliko kun. Walter Pranskietis, parapijos vikaras. Ta proga Kaminskų namuose buvo suruoštos šaunios vaišės, kuriose dalyvavo apie 30 asmenų, Kaminskų giminių ir artimųjų. Močiutė, Ona Kaminskienė, gyvenanti Manchester, Conn., džiaugiasi sveiku ir gražiu anūku. Ona Kaminskienė yra Darbininko skaitytoja ir didelė spaudos rėmėja. Prenumeruoja net penkis lietuviškus laikraščius. Taip pat yra nuolatinė Hartfordo lietuvių radijo programos "Tėvynės Garsai" rėmėja. **—Š.**

BALTIMORĖS ŽINIOS

Į Šiluvos Marijos koplyčios šventinimo iškilmes Washingtonan vyks didelis Baltimorės lietuvių būrys. Autobusai nuo šv. Alfonso bažnyčios išvyks 12 v. Baltimorės lietuviai šios koplyčios statybai paaukojo 18,500 dol. Tai didelė suma, palyginant, kad kolonija nedidelė. Per iškilmes pamokslą sakys šv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis. Parapijos kunigai J. Antoszewski, K. Pugevičius ir A. Dranginis eis ceremonierių pareigas.

Šv. Alfonso parapijos mokykla naujus mokslo metus pradės po Darbo dienos. Per metų eilę vaikučius gražiai auklėja ir mokina seselės Kazimierietės, atlikdamos kilnų darbą. Mokykloje vietos yra, bet mokinių skaičius mažėja. Net kitataučiai, nors ir gyvendami priemiesčiuose, bet įvertindami gera šios mokyklos išauklėjimą, siunčia savo vaikus į šv. Alfonso mokyklą. Jeigu kitataučiai gali tai padaryti, kodėl lietuviai to nedaro? Šv. Alfonso parapijos mokykla yra tikra Baltimorės lietuvių pažiba.

Kun. Juozas Antoszewski, šv. Alfonso parapijos vikaras iš atostogų grįš rugpiūčio 27. Atostogų metu lanko vakarines valstijas, ypač Kaliforniją.

Chesapeake Bay pajūryje nemaža lietuvių turi savas vasarvietes. Kai kurie turi ir moterinius laivelius, su kuriais išvyksta pažvejoti.

Petras Remeikis, ankstesnės kartos lietuvis, ilgą laiką gyvenęs Baltimorėje, rugpiūčio 12 mirė šv. Agnietės ligoninėje. Velionis buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo lietuviškose organizacijose ir parengimuose. Po gedulingų mišių šv. Alfonso bažnyčioje, rugpiūčio 16 palaidotas New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko dukros Ona, Alberta ir Margarita, sūnūs Jonas, Juozas ir Petras bei eilė anūkų.

Marcėlė Joneckienė, ankstesnės kartos lietuvė ir ilgai gyvenus Baltimorėje, po ilgos ir sunkios ligos mirė rugpiūčio 13. Kol sveikata leido, velionė uoliai dalyvaudavo lietuvių parengimuose. Po gedulingų mišių šv. Petro bažnyčioje, rugpiūčio 16 palaidota New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko dukros Marija, Antanina ir Ida, sūnūs Jurgis ir Kazys bei daug anūkų. **Jonas Obelinis**

ŠILUVOS ŠV. MARIJOS KOPLYČIOS DEDIKACIJOS KNYGĄ JAU GALIMA GAUTI

Joje telpa visas koplyčios turinys aštuoniuose spalvuotuose paveiksluose su paaiškinimais.

Tekste telpa: lietuvių katalikų pareiškimas, koplyčios komiteto žodis, Washingtone koplyčios kilmė, Šiluvos istorija, komitetų ir komisijų narių pavardės, dedikacijoje dalyvaujančių chorų vardai, šventės programa.

Knygos yra dvi laidos: lietuviška ir angliška. Knyga tikrai verta turėti savo namuose, gera dovana bičiuliui — lietuviui ar nelietuviui.

Kaina tik vienas doleris.

Chicagiečiai, vykstą į Washingtoną, galės ją gauti prie savo autobusų. Visi kiti galės įsigyti Washingtone.

Norį užsisakyti rašykite: **Committee for the Chapel of Our Lady of Šiluva.** 2701, W. 68th. St. Chicago, Ill. 60629 arba: "Draugas", 4545, W. 63rd. St. Chicago, Ill. 60629.

Tėvų pranciškonų kultūros židiniui — JAUNIMO CENTRUI AUKOJO

1000 dol. N. N. Brooklyn, N.Y.

100 dol. Genis, M. Mrs., Brooklyn, N.Y.

Po 10 dol.: Jankūnas, F. Elizabeth, N.J., Jankauskas Sal., Brooklyn N.Y., Levonas J., Jackson Hts., N.Y., Kapočius, J., Richmond Hill, N.Y., Reventas, A., Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. Makauskas. J. Sommerset, N.J., Žvinis, K., Brooklyn, N. Mažilis St., Cambria Hts., N. Y., Beleckis P., Brooklyn, N. Y., Pilauskas, J., Bayside, L. I., Lazaunikienė, Great Neck, N. Y., Dzikas, St., Woodhaven, N. Y.

Po 2 dol.: Stero, A., Huntington, N.Y, Česnavičius, V., Brooklyn, N.Y., Cergeles A., Brooklyn, N.Y., Šeblauskas F., Richmond Hill, N.Y., Podges, H., Jackson Hts., N.Y., Skirmont, M., Brooklyn, N.Y.

Visiem aukavusiem teatlygina Visagalis. Greitesniam nuosavybės įsigyjimui malonėkite paskubinti aukas: **Building Fund, Franciscan Monastery 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.**

[illegible]

Spasskis, Fišeris ir [illegible] užėmė pirmas tris vietas Piatigorskio taurės turnyre [illegible] Kalifornijoj. [illegible] laimėjo [illegible] didžiausias premijas [illegible] 3500, [illegible] antroj vietoje [illegible] riausiai iš visų, pelnydamas 7½ tš. iš 9 galimų, priešpaskutiniam rate sužaidė lygiom su Spasskiu, o paskui čempionu Petrosjanu, vienok atsiliko puštaškiu nuo Spasskio, nes pastarasis paskutinę partiją laimėjo prieš olandą Donnerį. Fišerį papjovė pirmoji turnyro pusė, nes jis teturėjo 3½ taško, kai pirmūnai Spasskis ir Larsenas teturėjo po 6 taškus. Tačiau antrojoj turnyro pusėj Fišeris pakrovė tiek, ko ir didieji Fišerio gerbėjai negalėjo laukti. Larsenas savo ruožtu pramiškino tvirtą tašką, nepriėmęs iš Donnerio ir Unzickerio siūlytų lygiųjų ir įkliuvęs į laiko sunkumus, abiem pralošė, užleisdamas pirmavimą Spasskiui. Larsenas šiame turnyre buvo vienintėlis abu kartu sudorojęs pasaulio čempioną Petrosjaną. Fišeris ir Larsenas yra pačios didžiosios Vakarų pajėgos. Jiedu pasiekė po 7 laimėjimus, Spasskis 5, Portiš, Petrosjanas ir Najdorf po 3. Pasaulio čempionas Petrosjan baigė vos su 50%, šeštuoju lentelėje. Užbaigos stovis: Spasskis 11½, Fišeris 11, Larsenas 10, Portiš ir Unzicker po 9½, Petrosjanas ir Reshevskis po 9, Najdorfas 8, Ivkovas 6½ ir Donner 6 taškus.

Ignas Žalys iš Montrealio dalyvauja JAV atvirose p-bėse, Seattle, Wash. Po pirmųjų dviejų ratų jį minėjo N. Y. Times lyderių grupėje su 2:0. Po 5 ratų be pralaimėjimo ėjo didmeistriai: Biaguier, Robert Byrne ir W. Lombardy, drauge su A. Saidy. Didmeistris Benko buvo dar neužbaigęs savo partijos. Su 4 taškais buvo latvis Zemgalis savo laiku pirmavęs Vokietijos turnyruose, priešaky žymiausių vokiečių Unzicker, Tröger ir kt., bet atvykęs į JAV, matomai, susidūręs su įsikūrimo sunkumais, iš šachmatų pasaulio buvo veik išnykęs, jei neskaityti jo kelių pasirodymų Washingtono rinktinėj prieš British Columbia. Dabar jis pirmam dešimtuky iš 200 dalyvių ir kuo gero išlaikys tai iki galo.

JAV komanda, kurios eilėse rungiasi šių eilučių autorius, šiuo metu eina antroj vietoj pasaulio korespondencinių šachmatų olimpiadoj. Jugoslavija 8-4 (66%), JAV 13-7 (65%), Belgija 11-6 (64½%), R. Vokietija 7-4 (63%), Danija 13½ - 9½ (58%) ir kiti mažiau.

SPORTAS

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Šį sekmadienį draugiškos futbolo rungtynės LAK — Kolping SC 3 val. popiet Bushwick aikštėje. Rezervinės komandos rungtines pradeda 1 val. popiet.

Cypress Hills sekcijoj išnuomojamas butas iš 6 didelių kambarių su moderniška virtuve ir apšildymu. Tel. 647-2229.

Parduodamas namas Mastic, N.Y. Namas su 3 miegamais, gyvenamas visus metus. Garo apšildymas. Rūsys. Privati pleplauka. Kaina 12,900 dol. Po 9 val. vak. skambinti 516-2816173.

Great Necke duodamas kambarys ir išlaikymas moteriai ar vyrui, sutinkančiam kartu gyventi su šeima, kurioje yra du mokyklinio amžiaus berniukai. Informacijai skambinti dienos metu tarp 12 ir 2 val. 516-HU 7-9680 arba Darbininko administracijai GL 2-2923.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E Northport, N.Y., 11731.

NURSING HOMES

TENDERLING NURSING HOME
Fannye B. Carman, Adm.
"The Next Best Place To Home Sweet Home"
Aged — Convalescents — Chronic Cardiacs — Special Diets
Registered Nurses
594 W. Montauk Hwy., Lindenhurst, L.I.
TU 4-0786
Also Under Same Management
Tenderling Mary Francis Cottage Rest Home
630 W. Montauk Hwy., Lindenhurst, L.I.
Watch For Subsequent Rest Home Also In The Area

Saddle Brook Convalescent
15 Caldwell Ave. Saddlebrook N.J.
843-7333
and
Brookwood Convalescent
30 Legregni St. Saddlebrook N.J.
843-8411
Offers Hospital Extension Service in treatment for the convalescent and rehabilitive patient in our new ultra modern Nursing Homes. All rooms on one level. 24 hour nursing care Doctor on call
Call 201 - 843-7333

MARIAN MANOR NURSING HOME
for
Convalescept - Terminal - Chronic
POST OPERATIVE
RETIRED GUESTS
INVALIDS
Rehabilitating Care
Registered Nurses
Licensed
Gladys A. Sarno, Director
ANdrew 5-2987
Affiliated with the Huntington Nursing Home Huntington NY Veterans Mem. H'way Hauppauge

SERVICE

NURSING CARE
Registered Nurse living in beautiful country, 30 minutes drive from NYC wishes 1 or 2 ladies who need good nursing care. 24 hour duty. (914) EL 7-0183

REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING
Servicing all Boroughs. Specialists in all makes of ice machines. Water air reconversions, shut down and start up service. Winter storage, washing machines repaired, commercial, industrial, domestic, 24 hr. service. Prompt, dependable, economical. Free estimate.
SECURE REFRIGERATION & AIR CONDITIONING CO.
[illegible]

HELP W. MALE

SUPERINTENDENT
MARINE SHOP
[illegible]
Monday - Friday, 9 - 5

SERVICE MEN
For High Precision Machine Tool
Must know how to scrape willing to go on the road. All expenses paid Salary open — R. C. M. Industries Port Washington N.Y. Call 516 [illegible]

HOTELS

A Home away from Home **HOTEL LUCERNE** 201 W 79th N.Y.C. ½ block from Broadway & 79th Street ½ block from subway Convenient to everything in the heart of N.Y.C. Newly furnished 1-2-3 room suites with kitchenettes under new management. Moderate rates EN 2-7100

THE SALISBURY HOTEL
123 West Fifty-seventh Street
New York 19, N.Y.
(opp. Carnegie Hall)
Represented by all Travel Agents
Ideal location — accessible to all New York.
Large rooms, walk-in closets, efficiency kitchens — every comfort. Rates moderate, ... by day, week, month or lease.
Contact MR. GIBBONS
CIrcle 6-1300

DISPLAY

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING COMPANY INC
The Secret Of Our Success IS Service
197 E. Fourth Street N. Y. C.
Call OR 3-1830

CAESARS THE III
Finest of Italian Cuisine
We have accommodation for showers parties Communion and Confirmation and social affairs Air conditioned — 169 Ave U bet W 6 & 7th St Brooklyn N.Y. Call 372-9239

Best & John General Contractor, remove violations, fix holes in sidewalks, yard fences, painting, block work, plastering, install cement steps, repair cracks in steps, fix leaks in roofs. Est. 15 yrs. All work guaranteed. 789-7329 6 AM to 10 PM

H. W. FEMALE

Toy Demonstrators $4.00 per hour guaranteed The original Discount Party Plan. No investment. Commissions to 25%. Write, or call collect: Mrs. Eileen Clausen, American Home Toy Parties, Inc. 66 Saddle Lane, Centereach, N. Y. Tel. (516) 588-6662

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR
Must do a complete garment or section Steady work nice working conditions ROJAY SPORTSWEAR — 1163 Bway Bklyn
Call 452-4534

Wanted Exp Operators On Ladies Coats
Section Work Steady Work
Nice working conditions
JOGANNA COAT COMPANY
[illegible] N.Y.C.
WA [illegible]

IBM KEY PUNCH OPERATORS
Heavy [illegible]. Minimum [illegible] months experience. Pleasant working conditions, benefits. Call Miss Jackson: MU 7-[illegible]. — Associated Transport, Inc., 380 Madison Ave. (46 St.)

IBM KEY PUNCH
BONUS PART TIMERS
Evenings, Saturday & Sunday. High pay and incentive bonus. Alpha Numeric exp. only [illegible] Data Processing Corp. 228 W 37th Street, NYC. LW 4-[illegible]

ATTENTION
INACTIVE NURSES
The Visiting Nurse Association at Brooklyn has Full and Part Time positions. Hours 8:30 AM - 4:30 PM. Personal practices good if interested call for interview —
MISS RITA THOMPSON
ST 3-7420

Lietuviai džiaugiasi geru gyvenimu. Jų malonumai geroj kompanijoj ar švenčių proga dar iškilmingesni kai gauna jų mėgiamą alų — Rheingold.
Kodėl jie jį mėgsta?
Mes nežinome, bet ką nors tikrai gerai darome.

Rheingold
— *tikrasis* alus

Tikram malonumui būtinai užsakyk Rheingold alų, savo mėgiamoj aludėje ar restorane.

RHEINGOLD BREWERIES, INC., NEW YORK, N.Y.—ORANGE, N.J.

REST HOMES

LAKEHURST LODGE REST HOME
LAKE RONKONKOMA L. I.
PRIVATE BEACH
Available to Guests and Families
Catholic Church within the area
Priest comes every month for Holy Communion.
$50 a week and up
Phone 516 JU 8-5543

MAPLE MANOR
PULASKI, N.J.
People all ages needing assistance and supervision. Home cooking and special diets Rates by the month $110 to $150 Catholic Church nearby. Open all year round
Call 315-298-5256
Ask for Gladys Harber

MARCREST REST HOME
[illegible] N.J.
[illegible] care
[illegible]

[illegible] — 372 Bay[illegible] outdoor dining [illegible] Specializing in [illegible] daily from [illegible] host Peter [illegible]

CARE GUEST HOUSE
[illegible] Street
[illegible] N.J.
Home for [illegible] citizens — [illegible] conditioned Catholic Church [illegible]
Call [illegible]

HOME FOR RETIRED
New [illegible] (Suburban) — Beautiful accommodations for elderly male or female in family-type home, 3 other guests. Complete care, fine food. Reasonable. Church within the area. (203) [illegible]

SERVICE

Get your next Car at the FORD Center of attraction in Hudson County
Mustang - Falcon - Fairlane
Galaxie - Thunderbird
CENTER FORD, INC.
Best selection in Hudson County
Showroom:
5410 Kennedy Blvd.
West New York, N.J.
Phone: 867-0044
A-1 USED CARS
6215 Kennedy Blvd.
North Bergen, N.J.

TROUBLE WITH YOUR AUTOMOBILE
Call BUCKNER'S Road Service in Queens
212 HA 8-1887
We buy junk cars
Towing Service

Violations removed faulty heating & hot water systems corrected; chimneys, boiler rms, fin'd basements, patios, stoops & all kinds of repairs & modernization. For free estimate, no obligation and terms to suit you, phone S. GRILLO, 438-9222 any hr.

T. McDONNELL
MOVING & STORAGE
Licensed and Bonded
665 Franklin Ave Brooklyn
Call MA 2-1197

J. F. K. CONSTRUCTION COMPANY, Inc.
Experts in Home Improvements - cement work and driveways our specialty. All work done at reasonable rates — 2435 W. 3rd Street Brooklyn call 376-3316

NINO BUFFA
352 Seaver Ave Dongan Hills
Staten Island
We guarantee all our work
Cement Work Brick Work
Steps and Garages
Call 987-8177

KAY LAURE
BEAUTY
SCHOOL

8 Duffy Avenue
Hicksville L.I.
Register for Fall Term in Sept.
Write for Brochure (C)

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE

CARSON PLUMBING & HEATING
751 Franklin Ave Bklyn
ST 9-1400
Specialists in alterations - jobbing
We service all Brooklyn
Nite or Day Emergency Number
Call IN 7-9023

If You Really Want Your Car to Go See MARIO
MARIO'S Auto Inspection Service
Mario De Santis, Prop. — Auto repairs, skilled mechanics. Shell Bay Road, Mayville (Opp. Exit of State Inspection Service) Cape May Court House, N.J. Phone (609) 465-5607

B & B CADILLAC Car Service
104 Greenfield Ave Staten Island
Specialized service 24 hour daily in town or out of town airport runs weddings funerals church work — wheel chair patients very fine service. Call 273-[illegible]

SALVO - Ironworks and Fences
2368 Bathgate Ave Bronx
Ornamental Furniture Brass. Aluminum stainless steel decorations, fences, etc. Repairs. We guarantee all our work Call 933-9136 days Nights SY 2-3756

TWINN COUNTY WATER WELLS DRIVEN
Also Sewers and Water Mains — Immediate service reasonable prices 2507 Long Beach Road Oceanside L.I.
Call 516 RO 4-5013

EXECUTIVES!
Shop now for Xmas for industrial gift giving. Send for our latest catalog. All price ranges to select from. Prices wholesale. Only requests on firm letterheads honored. FARBER & RUBENSTEIN 36 W. 47th St., N.Y.C. — JU 2-6077

ATTENTION ALL POODLES
Exclusive Grooming in the convenience of your home.
D'AINE GROOMING
Call for appointment
(212) [illegible]

KEY PORT AUTO LAUNDRY
We specialize in Simonizing and Glazing
Motors steamed and cleaned and washing and Polishing
110 Front St., Newport N.J.
201 - [illegible] ask for [illegible]

LIETUVIAI ADVOKATAI

C. A. VOKET
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. [illegible]

Stephen Brodes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
J. J. BALTON-BALTRUNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wellman, Inc.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
[illegible]
[illegible], CONN.
Tel. BA [illegible]

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2364

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS
-JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9402 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

FOR SOUND - HEAT and COLD
INSULATION FOAMED IN PLACE

New material. Low cost. Reliable and fast installation. High heat stability: +428°F —319°. Airplane noise abs.: 80% - 93% absorbtion
High dimensional stability
The ideal material for: Buildings, Tanks, Piping and Pipe Conduits, Trailer Construction, Large Refrigeration Units
SOUND RETREAT CORP.
Box 400
New York 10021
Phone: RH 4-0625 — HY 7-5117